RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Protocol Geheimhouding gemeente Duiven 2022

Zaak- & documentnr. : Z/22/092887/201556802
Opsteller : Mirjam Litjens
Portefeuillehouder : H.B. Hieltjes
Afdeling : Advies

Samenvatting
Voorgesteld wordt om het Protocol Geheimhouding gemeente Duiven 2022 vast te stellen met daarin een helder en transparant kader voor procedures en afspraken over het opleggen van geheimhouding in het verkeer tussen college, burgemeester, raadscommissies en raad.

Beslispunten

Het *Protocol Geheimhouding gemeente Duiven 2022* zoals bijgevoegd vast te stellen.

Aanleiding

In de raad is een discussie gevoerd over de wijze waarop college en raad omgaan met het opleggen van geheimhouding. De burgemeester heeft daarbij toegezegd om tegemoet te komen aan de wens van de raad om tot heldere uitgangspunten te komen, hoe met geheimhouding moet worden omgegaan en wat de gevolgen daarvan zijn.

Op de achtergrond speelt daarbij verder mee dat de rekenkamers van de vier grote steden recentelijk een analyse hebben gemaakt over de werkwijze bij geheimhouding. Via hun gezamenlijk brief van 25 januari 2021 aan de Tweede Kamer hebben zij hun verbetersuggesties gegeven. Kort samengevat is hieruit het volgende naar voren gekomen:

- Raadsleden zijn gebaat bij heldere en begrijpelijke kaders voor geheimhouding. De kaders geven hen uitleg over en een concreet handelingsperspectief bij het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding;
- De bekrachtiging van geheimhouding door de raad is een gewichtig besluit en moet goed worden gemotiveerd. Het college reikt hiervoor een deugdelijk besluit aan;
- De duur van geheimhouding dient zo beperkt mogelijk te zijn, zowel in omvang (wat blijft geheim) als qua duur ervan (hoelang of tot wanneer blijft het geheim);
- De transparantie van besluitvorming neemt toe als de raad open is over de punten waarover hij vergadert, ook ten aanzien van de onderwerpen waarover in beslotenheid wordt vergaderd.

Ook speelt op de achtergrond mee dat momenteel het wetsvoorstel Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur (35.546) in behandeling is in de Tweede kamer. Dit voorstel wijzigt een aantal wetten waarin bepalingen zijn opgenomen die tot doel hebben de zuiverheid in de persoonlijke en bestuurlijke verhoudingen in het decentraal bestuur te waarborgen.

Het voorgaande heeft geleid tot het onderhavige voorstel en het Protocol Geheimhouding Gemeente Duiven 2022.

Planning

Er is geen wettelijke termijn en er zijn geen juridische risico's wat betreft de planning.

Beoogd effect

Met het voorgestelde Protocol wordt beoogd om goede besluitvorming te bevorderen door een helder kader te scheppen voor het opleggen van geheimhouding in het verkeer tussen college, burgemeester, raadscommissies en raad.

Argumenten

1.1 Openbaarheid is uitgangspunt in het delen van informatie tussen de burgemeester, het college en de gemeenteraad.
Beslotenheid en geheimhouding moeten een uitzondering blijven maar kunnen noodzakelijk zijn ter bescherming van bepaalde belangen. Hoe wettelijk met beslotenheid en geheimhouding moet worden omgegaan, is met name vastgelegd in de Gemeentewet en de Wet open overheid (Woo, vanaf 1 mei 2022). Een aantal punten zijn lokaal uitgewerkt in het Reglement van orde raad Duiven (hoofdstuk 7 Besloten vergadering).

Vanuit de raad en het college is de behoefte aangegeven om een werkwijze vast te leggen voor het opleggen van geheimhouding.

1.2 Met het voorgestelde protocol wordt vastgelegd hoe en wanneer in de gemeente geheimhouding op grond van de Gemeentewet wordt opgelegd.
Voor gevallen waarin college en raad wel informatie willen uitwisselen, maar openbaarheid van die informatie niet aan de orde is, bestaat de mogelijkheid tot het verstrekken van informatie onder de verplichting tot geheimhouding. Dit is nu geregeld in de artikelen 25 en 55 (en voor commissies in artikel 86) Gemeentewet). Dit protocol vormt een nadere uitwerking van die bepalingen.

1.3 Het voorgestelde protocol ziet zowel op de huidige gemeentewet als op de aanstaande wijzigingen daarvan.
Momenteel is het wetsvoorstel Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur (35.546) in behandeling in de Tweede kamer. Dit voorstel wijzigt een aantal wetten waarin bepalingen zijn opgenomen die tot doel hebben de zuiverheid in de persoonlijke en bestuurlijke verhoudingen in het decentraal bestuur te waarborgen. In bijlage 3 bij het Protocol geheimhouding gemeente Duiven 2022 is hierover meer informatie gegeven.

1.4 Met het protocol wordt tegemoet gekomen aan de wens van de raad en de toezegging van de burgemeester.
Het protocol beoogt de gewenste duidelijkheid te bieden met betrekking tot de handelwijze in Duiven. Het gaat om politiek-bestuurlijke afspraken die raad en college met elkaar maken. De basis is de bestuurscultuur die raad en college samen willen uitdragen.

Kanttekeningen

1. Onzekerheid rondom wijziging Gemeentewet
In het voorgestelde protocol wordt reeds verwezen naar de wijzigingen van de geheimhoudingsbepalingen van de Gemeentewet zoals opgenomen in het wetsvoorstel Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur. Het voorstel is in behandeling bij de Tweede Kamer. Het is momenteel nog allerminst zeker of het wetsvoorstel in deze vorm wordt aangenomen. Zou dat niet het geval zijn, dan kan dat gevolgen hebben voor het protocol. Dat betekent dat het protocol zonodig aangepast moet worden.

2. Vertrouwelijkheid
In het Protocol zijn ook bepalingen opgenomen voor het toepassen van een lichtere vorm van geheimhouding, namelijk vertrouwelijkheid. Het gaat daarbij om informatie die nog niet openbaar gemaakt wordt, maar waarbij het volgen van de formele procedure tot het opleggen van geheimhouding op grond van de Gemeentewet niet proportioneel wordt geacht. Hoewel een expliciete wettelijke grondslag hiervoor ontbreekt is er in de praktijk behoefte aan deze vorm. De wet verbiedt dit niet en in de memorie van toelichting bij de Gemeentewet wordt ook aan deze mogelijkheid gerefereerd.

Dergelijke vertrouwelijke besluiten en bijbehorende documenten worden geplaatst op de niet-openbare besluitenlijst. Raadsleden hebben inzicht daarin en kunnen verzoeken om opheffing van de vertrouwelijkheid of om (vertrouwelijke) inzage. De informatiepositie van de raad is daarmee voldoende geborgd. Verder is toegelicht dat ook schending van de vertrouwelijkheid, in beginsel een strafbaar feit kan opleveren, waarmee de rechtszekerheid voldoende is geborgd.

Financiële paragraaf

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Relatie met het herstelplan (alleen voor Westervoort)
Niet van toepassing.

Participatie en communicatie

Het Protocol zal bekend gemaakt geworden door publicatie hiervan op https://lokaleregelgeving.overheid.nl/.

Intergemeentelijke samenwerking
Niet van toepassing.

Bijlagen

201556799 - Protocol Geheimhouding gemeente Duiven 2022 versie 19-05-2022
201564543 - Raadsbesluit

Duiven, 31 mei 2022

Burgemeester en wethouders van Duiven,

mr. drs. R.J. (Rutger) den Haan	mr. H.B. (Huub) Hieltjes
secretaris	burgemeester